

МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ
МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
АКАДЕМІЯ НАУК ВИЩОЇ ОСВІТИ УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНИЙ ФАРМАЦЕВТИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
КАФЕДРА ПРОМИСЛОВОЇ ФАРМАЦІЇ
КАФЕДРА БІОТЕХНОЛОГІЇ
КАФЕДРА АПТЕЧНОЇ ТЕХНОЛОГІЇ ЛІКІВ

ISSN 2519-2655

MINISTRY OF HEALTH OF UKRAINE
MINISTRY OF EDUCATION AND SCIENCE OF UKRAINE
HIGHER EDUCATION ACADEMY OF SCIENCES OF UKRAINE
NATIONAL UNIVERSITY OF PHARMACY (NUPh)
DEPARTMENT OF INDUSTRIAL PHARMACY
DEPARTMENT OF BIOTECHNOLOGY
DEPARTMENT OF PHARMACEUTICAL TECHNOLOGY OF DRUGS

СУЧАСНІ ДОСЯГНЕННЯ ФАРМАЦЕВТИЧНОЇ ТЕХНОЛОГІЇ І БІОТЕХНОЛОГІЇ

MODERN ACHIEVEMENTS OF PHARMACEUTICAL TECHNOLOGY AND BIOTECHNOLOGY

ЗБІРНИК НАУКОВИХ ПРАЦЬ

Випуск 5

PROCEEDINGS PAPERS

Issue 5

collection of scientific works

ХАРКІВ
KHARKIV
2018

ISSN 2519-2655

**МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ
МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
АКАДЕМІЯ НАУК ВИЩОЇ ОСВІТИ УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНИЙ ФАРМАЦЕВТИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
КАФЕДРА ПРОМИСЛОВОЇ ФАРМАЦІЇ
КАФЕДРА БІОТЕХНОЛОГІЇ
КАФЕДРА АПТЕЧНОЇ ТЕХНОЛОГІЇ ЛІКІВ**

**MINISTRY OF HEALTH OF UKRAINE
MINISTRY OF EDUCATION AND SCIENCE OF UKRAINE
HIGHER EDUCATION ACADEMY OF SCIENCES OF UKRAINE
NATIONAL UNIVERSITY OF PHARMACY (NUPh)
DEPARTMENT OF INDUSTRIAL PHARMACY
DEPARTMENT OF BIOTECHNOLOGY
DEPARTMENT OF PHARMACEUTICAL TECHNOLOGY OF DRUGS**

СУЧАСНІ ДОСЯГНЕННЯ ФАРМАЦЕВТИЧНОЇ ТЕХНОЛОГІЇ І БІОТЕХНОЛОГІЇ

MODERN ACHIEVEMENTS OF PHARMACEUTICAL TECHNOLOGY AND BIOTECHNOLOGY

**ЗБІРНИК НАУКОВИХ ПРАЦЬ
Випуск 5**

**PROCEEDINGS PAPERS
Issue 5
collection of scientific works**

**ХАРКІВ
KHARKIV
2018**

УДК 615.1
С 89

Редакційна колегія:

проф. Котвіцька А.А., проф. Загайко А.В., проф. Гладух Є.В.,
проф. Стрельников Л.С., проф. Вишневська Л.І., проф. Половко Н.П.,
проф. Стрілець О.П., проф. Шпичак О.С., доц. Калюжная О.С.,
доц. Рибалкін М.В., доц. Семченко К.В., ас. Марченко М.В.,
доц. Кухтенко Г.П., доц. Манський О.А., ас. Солдатов Д.П.

С 89 **Сучасні досягнення фармацевтичної технології та біотехнології :**
збірник наукових праць, випуск 5. – Х.: Вид-во НФаУ, 2018. – 481 с.
ISSN 2519-2655

Modern achievements of pharmaceutical technology and biotechnology : collection of scientific works, issue 5. Kharkiv: NUPh publishing house, 2018. – 481 p.

Збірник містить матеріали VII Науково-практичної дистанційної конференції з міжнародною участю «Сучасні досягнення фармацевтичної технології та біотехнології» (23 листопада 2018 р.).

Розглянуто теоретичні та практичні аспекти розробки, виробництва, контролю якості, стандартизації та реалізації лікарських засобів на сучасному етапі.

Для широкого кола магістрантів, аспірантів, докторантів, співробітників фармацевтичних та біотехнологічних підприємств, фармацевтичних фірм, викладачів вищих навчальних закладів.

Collection contains materials of the VII International scientific and practical distance conference «Modern achievements of pharmaceutical technology and biotechnology» (November, 23, 2018).

Theoretical and practical aspects of development, production, quality control, standardization and merchandising of medicinal products at the present stage are examined.

This collection is intended for a wide range of graduate students, doctoral students, employees of pharmaceutical and biotechnological enterprises, pharmaceutical companies, teachers of higher educational institutions.

Редколегія не завжди поділяє погляди авторів статей

Автори опублікованих матеріалів несуть повну відповідальність за підбір, точність наведених фактів, цитат, економіко-статистичних даних, власних імен та інших відомостей

Матеріали подаються мовою оригіналу

«Вища освіта України у контексті інтеграції до європейського освітнього простору». К.: Гнозис, 2015. – С. 452.

УДК: 378.015.31:615-057.875

МОДЕЛЬ ФОРМУВАННЯ ПРОФЕСІЙНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ ПРОВІЗОРА

Нагорний В.В., Каплаушенко Т.М., Нагорна Н.О.

Запорізький державний медичний університет

Вступ. Кваліфікаційні вимоги до фармацевтичних працівників визначаються необхідним рівнем компетенцій фахівців, що формуються як на національному, так і на міжнародному рівнях. Головним завданням сучасної освіти є забезпечення належного рівня підготовки майбутніх фахівців, які повинні стати конкурентоспроможними на ринку праці, здатними до постійної самоосвіти, самовдосконалення, ефективної виробничої діяльності. При цьому вирішальну роль відіграє професійна компетентність провізорів, яка залежить від багатьох факторів, що визначають якість підготовки майбутніх фахівців, їх готовність до виконання професійних завдань та подальшого особистісного розвитку.

Формування професійної компетентності майбутніх провізорів пов'язано з науково обґрунтованою та впровадженою в освітній процес моделі. Побудова такої моделі, в освітньому процесі закладу вищої освіти (ЗВО), дасть можливість не лише оволодіти знаннями, вміннями та навичками, але й реалізувати їх в умовах майбутньої професійної діяльності.

Мета дослідження. Аналіз особливостей різних видів практик та значущості практичного навчання студентів у формуванні професійних компетенцій фахівців фармацевтичного профілю.

Методи дослідження. У сучасній педагогічній літературі існують різні підходи науковців до розробки моделі професійної компетентності майбутніх фахівців.

Так, В. Байденко до структури моделі професійної компетентності фахівця включає ряд компетентностей: ключові, базові, професійні, спеціальні та вузькоспеціалізовані. На думку цього вченого, ключова професійна компетентність розвивається на основі знань, які повинен засвоїти майбутній фахівець під час навчальних занять. Базова професійна компетентність включає знання, вміння та навички, що формуються на основі ключової професійної компетентності. Спеціальна - відображає специфіку діяльності майбутніх фахівців [1]. І. Дичківська показниками готовності особистості до засвоєння знань та вмінь в освітньому процесі, формування професійної компетентності майбутніх фахівців вважає мотиваційний, когнітивний, креативний та рефлексивний компоненти. Всі ці компоненти, на її думку, є взаємопов'язаними. Даючи аналіз кожному компоненту, дослідниця вказує на те, що мотиваційний компонент виражає усвідомлене ставлення педагога до навчального процесу. Показником мотиваційного компонента є пізнавальний інтерес до освітнього процесу. Когнітивний компонент об'єднує комплекс

знань, умінь та навичок у структурі професійної компетентності майбутніх фахівців. Креативний компонент реалізується у процесі розв'язанні педагогічних завдань та виявляється через критичність мислення та творчу уяву майбутніх фахівців. Рефлексивний компонент характеризує пізнання та аналізує явища власної свідомості та діяльності особистості, його реалізація відбувається через саморозуміння та самоосвіту майбутніх фахівців [3].

Професійні компетенції поділяють на загальнопрофесійні та спеціалізованопрофесійні. До загальнопрофесійних належать:

- розуміння суті й соціальної значимості своєї професії, готовність до постійного професійного зростання, отримання нових знань;

- володіння інформаційною й комунікативною культурою, професійною лексикою;

- здатність науково організувати свою працю, застосовувати комп'ютерну техніку в професійній діяльності;

- здатність до самостійного рішення професійних задач, аналізу та планування своєї професійної діяльності;

- знання нормативних та законодавчих актів, що регламентують фармацевтичну діяльність, особливості підприємницької діяльності у фармацевтичній галузі, структури управління фармацевтичною галуззю;

- базові знання з основ економіки, обліку та звітності, системи оподаткування;

- базові знання про особливості менеджменту у фармацевтичній діяльності;

- розуміння значення маркетингу та його особливості у фармацевтичній галузі;

- знання класифікації лікарських засобів за фармакологічними групами, знання аналогів та синонімів, показань та протипоказань, побічної дії, правил прийому ліків;

- базові знання про джерела добування, фізичні, фізико-хімічні властивості лікарських засобів, володіння методами ідентифікації, випробування на чистоту та кількісне визначення лікарських засобів; знання з фармацевтичної технології лікарських засобів;

сучасні знання про ідентифікацію, стандартизацію, комплексний товарознавчий аналіз, хімічний склад та використання лікарської рослинної сировини.

До спеціалізованопрофесійних належать:

- здатність використовувати знання нормативних та законодавчих актів у практичній діяльності;

- здатність проводити інформативну роботу серед населення щодо профілактики захворювань з метою покращення здоров'я населення;

- здатність застосування на практиці принципів етики та деонтології, розуміння соціальних наслідків своєї професійної діяльності;

- здатність до ділових комунікацій у професійній сфері, знання основ ділового спілкування, спілкування в колективі;

- здатність використовувати професійно-профільовані знання й практичні

навички з неорганічної, органічної, аналітичної, фармацевтичної хімії для дослідження фармацевтичних об'єктів; застосування на практиці основних принципів фармацевтичної опіки;

- здатність застосовувати математичний апарат для практичного використання методів обробки хімічних, фізичних, технологічних, організаційних даних і моделювання фармацевтичних процесів;

- застосування на практиці основних принципів фармацевтичної опіки;

- здатність організовувати роботу відповідно до вимог безпеки життєдіяльності та охорони праці;

- здатність проводити санітарно-просвітницьку роботу про шкідливість самолікування, наслідки вживання алкоголю, наркотичних засобів, паління [2]

Модель формування професійної компетентності провізорів містить п'ять взаємопов'язаних компонентів. Детально проаналізуємо кожен із них.

У моделі формування професійної компетентності майбутнього провізора вирізняємо такі компоненти, як проектувальний, теоретико-методологічний, змістовно-цільовий, організаційно-діяльнісний та оцінювально-результативний.

Проектувальний компонент визначає спрямованість навчання майбутніх фахівців на формування їх професійної компетентності, розкриває мету та основні завдання цього процесу, значущість різних складових компетентності для реалізації цілей та завдань майбутньої професійної діяльності. Проектування цілей формування професійної компетентності – складний процес, кінцевим результатом якого є забезпечення можливостей та умов для формування компетентності через утворення окремих компетенцій. Саме педагог має визначити мету власної педагогічної діяльності, спланувати етапи формування компетенцій при вивченні різних розділів та тем з неорганічної, органічної, аналітичної, біологічної, фізичної і колоїдної хімії, забезпечити відповідність формування професійної компетентності майбутніх фахівців державним освітнім вимогам, визначити перспективи формування компетенцій для виконання завдань майбутньої виробничої діяльності провізора.

Теоретико-методологічний компонент включає дидактичні принципи та наукові підходи щодо формування професійної компетентності провізора.

В змістовно-цільовому компоненті представлені загальнонаукові, інструментальні, соціально-особистісні та професійні компетенції. Саме вони визначають зміст хімічних дисциплін (неорганічної, органічної, аналітичної, фізичної і колоїдної та біохімії). Тобто, теоретичні знання, практичні вміння та навички, що необхідні для формування професійної компетентності майбутніх фахівців.

Організаційно-діяльнісний компонент професійної компетентності провізора включає сукупність чинників, педагогічних умов, форм, методів та технологій формування професійної компетентності майбутніх фахівців. Серед чинників організаційно-діялісного компоненту в ході дослідження визначимо:

- професійно-змістовні, які включають систему професійних уявлень майбутніх фахівців; визначають їх здатність успішно розв'язувати виробничі завдання, усвідомлювати перспективи власного професійного росту;

— технологічні, які визначають форми, методи, технології навчання, що сприяють процесу формування професійної компетентності провізора.

До педагогічних умов формування професійної компетентності будемо відносити:

— посилення уваги до вивчення хімічних дисциплін (створення позитивної мотивації до навчально-пізнавальної діяльності, забезпечення прагнення особистості до самоосвіти);

— використання комплексу ігрових технологій навчання в освітньому процесі підготовки майбутніх техніків-технологів з технології харчування;

— розробку та впровадження професійно-орієнтованих завдань при вивченні хімічних дисциплін;

— реалізацію міжпредметних зв'язків при вивченні професійних дисциплін [4].

Проаналізувавши тематичний зміст хімічних дисципліни, пропонуємо визначити методи, форми та технології навчання, які використовуються у процесі викладання неорганічної, органічної, аналітичної, фізичної і колоїдної, біохімії та сприяють формуванню професійної компетентності майбутніх провізорів в освітньому процесі ЗВО. Саме вони є необхідною складовою у розглянутій моделі формування професійної компетентності провізора.

Серед форм, що застосовуються для формування професійної компетентності майбутніх фахівців будемо визначати лекції (діалогічні, полемічні, інтегровані, проблемні), семінарські заняття (проблемні, інтегровані, нетрадиційні), практичні та лабораторні заняття.

Основні результати. Показниками професійно-діяльнісного критерію формування компетентності майбутніх провізорів визначаємо усвідомлення необхідності застосування знань та вмінь зі спеціальних дисциплін в процесі виконання професійних завдань та виробничих функцій майбутніх фахівців.

Висновки. Отже, зазначені загальнопрофесійні та спеціалізовано-професійні компетенції підтримуються певними здатностями, до яких зараховуються у всіх життєвих областях такі необхідні аспекти як критичне мислення, креативність, «європейський вимір» і активна життєва позиція.

Таким чином, до запропонованої моделі формування професійної компетентності майбутніх фахівців входить п'ять компонентів: проєктувальний, теоретико-методологічний, змістовно-цільовий, організаційно-діяльнісний та оцінювально-результативний. Кожен компонент має важливе значення для формування професійної компетентності провізорів у процесі навчання у ЗВО.

Список літератури

1. Байденко В. И. Компетентнісний підхід до проєктування державних освітніх стандартів вищої професійної освіти (методологічні і методичні питання): методична допомога / Байденко В. И. - М., 2005. - С. 23.

2. Бойчук І. Наукове обґрунтування та змістова характеристика педагогічних умов професійної підготовки фармацевтів / Професійна педагогічна освіта: компетентнісний підхід: монографія / за ред. О. А. Дубасенюк. – Житомир : Видво ЖДУ ім. І. Франка, 2011. – С. 209-224.

3. Дичківська І. М. Інноваційні педагогічні технології: Навчальний посібник / Дичківська І. М. - К.: Академви- дав, 2004. - С. 248-251.

4. Яковчук О. Л. Модель формування професійної компетентності майбутніх техніків-технологів з технології харчування в процесі вивчення хімічних дисциплін у коледжі / Яковчук О.Л «Молодий вчений» № 4 (44) квітень, 2017. - С. 506-508.

УДК 615.12

СУЧАСНІ ПРОБЛЕМИ ВІДПУСКУ КОМБІНОВАНИХ НАРКОВМІСНИХ ЛІКАРСЬКИХ ЗАСОБІВ В УКРАЇНІ

Назаркіна В.М., Лебедин А.М.

Національний фармацевтичний університет, м. Харків, Україна

Вступ. У світі біля 250 млн. хворих на наркоманію (4% населення), щоденно помирає 330 чоловік. Проявами наркозалежності є психічна і фізична залежність від цих речовин, а також розвиток абстиненції внаслідок припинення їх прийому. Розповсюдження наркотичних засобів та їх споживачів зростає щохвилино.

Мета дослідження. Дослідження проблем відпуску комбінованих нарковмісних лікарських засобів з аптек та їх структурних підрозділів.

Методи дослідження. Статистичний, структурний, опитувальний (анкетування), аналіз.

Основні результати. Наркотичні засоби (НЗ) – група речовин природного, синтетичного походження, препарати, зловживання якими становить небезпеку для здоров'я людини. Характерними рисами наркотичних речовин, що обумовлюють необхідність їх державного контролю і нагляду у сфері їх обігу, є такі:

з точки зору законодавства: речовина визнана наркотичною і входить до Переліку наркотичних, психотропних речовин і прекурсорів, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України (КМУ) №770;

з точки зору медицини: виявляє вплив на центральну нервову систему (пригнічуваний, стимулюючий, галюциногенний ефект, що є причиною немедичного вживання);

з точки зору соціальної проблеми: немедичне вживання наркотичних засобів стає масштабним та несе загрозу суспільству [1, 4].

Обіг наркотичних лікарських засобів – це провадження видів діяльності, пов'язаних з розробленням, виробництвом, виготовленням, зберіганням, перевезенням, придбанням, ввезенням на митну територію України, вивезенням за межі її митної території, відпуском, використанням, знищенням наркотичних лікарських засобів.

За оцінками Організації Об'єднаних Націй (ООН), вартісний обсяг незаконного обігу наркотичних засобів і психотропних речовин дорівнює приблизно 400 млрд. дол. США на рік, причому 50-70% – за готівковий розрахунок. У більшості країн, що беруть участь у боротьбі проти наркотиків, контролюється лише невеличка частина продукції, тобто тільки препарати, що

МОДЕЛЬ ФОРМУВАННЯ ПРОФЕСІЙНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ ПРОВІЗОРА Нагорний В.В., Каплаушенко Т.М., Нагорна Н.О.	253
СУЧАСНІ ПРОБЛЕМИ ВІДПУСКУ КОМБІНОВАНИХ НАРКОВМІСНИХ ЛІКАРСЬКИХ ЗАСОБІВ В УКРАЇНІ Назаркіна В.М., Лебедин А.М.	257
РАЗРАБОТКА ТЕХНОЛОГИИ ФИТОДЕРМАТОЛОГИЧЕСКИХ АППЛИКАЦИОННЫХ ЛЕКАРСТВЕННЫХ ФОРМ, ОБЛАДАЮЩИХ ПРОТИВОВОСПАЛИТЕЛЬНЫМ ДЕЙСТВИЕМ Назарова З.А., Туреева Г.М., Файзуллаева Н.С.	260
АНАЛІЗ ВПРОВАДЖЕННЯ ІНФОРМАЦІЙНИХ СИСТЕМ У РОБОТУ ЛІКАРЕНЬ ТА АПТЕК КРАЇН СВІТУ Немченко А.С., Назаркіна В.М., Куриленко Ю.Є., Тетерич Н.В., Подгайна М.В.	264
ПЕРСПЕКТИВИ СТВОРЕННЯ ЛІКАРСЬКОГО ЗАСОБУ ДЛЯ ЛІКУВАННЯ ВІРУСНИХ ІНФЕКЦІЙ РЕСПІРАТОРНОГО ТРАКТУ Нефьодова Л.В., Сагайдак-Нікітюк Р.В., Жуковіна О.В.	266
ОБГРУНТУВАННЯ ВИБОРУ КРИТЕРІЇВ СТАНДАРТИЗАЦІЇ У ЛАНЦЮЖКУ СОБАЧОЇ КРОПИВИ ТРАВА – ГУСТИЙ ЕКСТРАКТ СОБАЧОЇ КРОПИВИ ТРАВИ Омельченко П.С., Гладух Є.В., Омельченко З.І., Бурлака І.С.	269
ДОСЛІДЖЕННЯ З ВИБОРУ ДОПОМІЖНИХ РЕЧОВИН У СКЛАДІ КОМБІНОВАНОГО СТОМАТОЛОГІЧНОГО ГЕЛЮ Орленко Д.С., Яковенко В.К., Андрюкова Л.М., Доровський О.В.	272
ОЦІНКА БІОТЕРАПЕВТИЧНОГО ПОТЕНЦІАЛУ ШТАМУ <i>LACTOBACILLUS</i> <i>PLANTARUM</i> 2621 МЕТОДОМ СПЕКТРАЛЬНО-ДИНАМІЧНОГО АНАЛІЗУ Орябінська Л.Б., Прасанна Б.Д., Горчаков В.Ю.	275
МАРКЕТИНГОВІ ДОСЛІДЖЕННЯ РИНКУ ПРЕПАРАТІВ ДЛЯ ЛІКУВАННЯ ПОСТТРАВМАТИЧНОГО СТРЕСОВОГО РОЗЛАДУ Остапенко А.О., Яковлева О.С.	279
АНАЛІЗ СУЧАСНИХ НОРМАТИВНО-ПРАВОВИХ ЗАСАД РЕГУЛЮВАННЯ ФАРМАЦЕВТИЧНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ НА РІВНІ АПТЕЧНИХ ЗАКЛАДІВ У РЕСПУБЛІЦІ ПОЛЬЩІ Панфілова Г.Л., Богдан Н.С.	284
АНАЛІЗ ОРГАНІЗАЦІЙНИХ ПІДХОДІВ ФУНКЦІОНУВАННЯ МЕХАНІЗМІВ ДЕРЖАВНОЇ РЕЄСТРАЦІЇ ЛІКАРСЬКИХ ЗАСОБІВ У РЕСПУБЛІЦІ ПОЛЬЩІ Панфілова Г.Л., Хіменко С.В., Сокурєнко І.А.	287
ПРОБЛЕМА ЯКОСТІ ВОДИ ЯК ГОЛОВНОГО ПРОДУКТУ ЗДОРОВОГО ХАРЧУВАННЯ Петруша Ю.Ю., Рильський О.Ф., Гвоздяк П.І.	290
ВИСВІТЛЕННЯ ПИТАНЬ БІОТЕХНОЛОГІЇ НА ПІСЛЯДИПЛОМНОМУ ЕТАПІ ПІДГОТОВКИ СПЕЦІАЛІСТІВ ФАРМАЦІЇ ЯК ВАЖЛИВИЙ АСПЕКТ ІНТЕГРАЦІЇ ТЕОРІЇ У ФАРМАЦЕВТИЧНУ ПРАКТИКУ Пімінов О.Ф., Шульга Л.І., Файзуллін О.В., Бур'ян К.О., Лукієнко О.В.	293